

Intervaly - souhrn, opakování

Základní intervaly

Základními intervaly rozumíme ty, které nalezneme v durové stupnici mezi jejím prvním stupněm a ostatními stupni. Dělíme je na dvě skupiny:

intervaly čisté: prima, kvarta, kvinta, oktáva

a **intervaly velké:** sekunda, tercie, sexta, septima

čistá prima velká sekunda velká tercie čistá kvarta

čistá kvinta velká sexta velká septima čistá oktáva

Například velká tercie je vždy vzdálenost mezi prvním a třetím stupněm durové stupnice.

Velkou tercií od tónu *c* je tedy tón *e*. **Pokud bychom ale chtěli vytvořit velkou tercií od tónu *d*, musíme vzít v úvahu předznamenání stupnice **D dur**, což jsou dva křížky (*fis*, *cis*). Jejím třetím stupněm tak není tón *f*, nýbrž *fis*, a proto velká tercie od tónu *d* je právě *fis*. Podobně bychom mohli velkou tercií odvodit v každé další stupnici. Třetím stupněm v **A dur** je tón *cis*, proto velká tercie od tónu *a* je tón *cis*.**

Odvozené intervaly

V durové stupnici tedy nalezneme (ve vztahu k základnímu tónu) dva druhy intervalů - intervaly čisté a intervaly velké. (I když v následujícím příkladu máme označení intervalů pod jednotlivými tóny, vždy je brán vztah (vzdálenost) k prvnímu tónu stupnice!)

č. 1 v. 2 v. 3 č. 4 č. 5 v. 6 v. 7 č. 8

č. 1 v. 2 v. 3 č. 4 č. 5 v. 6 v. 7 č. 8

Tyto intervaly můžeme dále měnit zvýšením nebo snížením jednoho z tónů pomocí posuvek (křížky, béčka, odrážky).

Pokud vzdálenost v notové osnově zůstává stejná, mění se jen "jakost" intervalu.

Z **velkých** intervalů můžeme vytvořit intervaly **malé**, a to tak, že vrchní tón o půl tónu snížíme.

Například malá septima od tónu *c* není tón *h*, nýbrž tón *b* (*hes*) a malá septima od tónu *d* je tón *c*. Z velkého intervalu též můžeme též utvořit interval zvětšený (zvýšením vrchního tónu o půltón) a z malého zmenšený (snížením vrchního tónu o půltón).

Čisté intervaly můžeme také změnit: pokud vrchní tón zvýšíme, vznikne interval **zvětšený** a pokud ho naopak snížíme, vznikne interval **zmenšený**.

Příklady:

Úkol v pracovním sešitě: Na stranu 41 (4.r.) nebo 33 (5.r.) v pracovním sešitě mi prosím napiš následující intervaly od tónů **a1** a **es1** (budeme se tedy pohybovat v rámci stupnic A dur a Es dur...):

zm.5 zv. 8 m.6 m.3 zm.4 m.2

Děkuji 😊